

שואל פרק שלשה ועשרים שבת

שאל פרק שלשה ועשרים שבת

קנב.

עין משפט נר מצוה

של צים הכסא. מתוך יסורין: של פירות. כגון ריש חרדל: הסלים. ליפלאנק"ש: והללעות. שהן שומרין בני המעיים ומיותו של אדם וסוגרין צדעם: אלו שוקיים. שחמו של אדם נסמך עליהם: לצי צינור. מקום העשוי להמוכח שם לזקוקים וצייתוסוס^ט עם ישראל במתקראות: עור סגל. החר נעשה שלג כלומר ראשי לזן: סחרוני גלדין. צביעותיו של הר מלאו קרח כלומר שפמי וקני הלצניו: כלצוה לא נחנין. קולי אינו נשמע: טחנופי. השינים: אדלא אבידנא בחישנא. אחר מה שלג אכז ממני אינו מפשפש. מרוב זקנה אני הולך שחוח ומנענע ונראה כמי שמצקש דינר הנאכז לו: סרפי טבא מסלם. טוויס צ' הרגלים של ימי

לא הקצלת פני. ודרך עונה קאמר ליה: סלעים. קטונים נעשו גבוהים זקנתי: קרובים. נמני לי כרחוקים: שפים נעשו לי שלג. שררין אינו משענת: משים שלום צביים. אבר תשמיש: לישראל אחרינא קרובים נעשו רחוקים. מרוב חלשות של אדם כשמוקין לרין להחיק רגליו זה מזה: שאינו עומן. שאין בני מעיו עומין אכילתו: קורקנן. הוא המסס שקורין צינפי"ל: כל צנוס השי. כל קולות של שיר הייין ליה שומה: שדעקן של זקנים משפוט. דכתיב האדע צין טוב לרע וזקנה מרובה קאמר: מסרפוט. מתצקעות. כמו מנעל המרופט (לעיל דף קפא:): מסכנדוט. כמו ולאנו הכזד (ישעיה ו'): שטוף. כמו סוס שטוף צמלמה (ירמיה ח)

ישל בית הכסא רעות של סם ושל שחוק ושל פירות יפות יביום שיוועו שומרי הבית והתעוהו וגו' ביום שיוועו שומרי הבית אלו הכסלים והצלעות והתעוהו אנשי החיל אלו שוקים ובטלו הטוחנות אלו שינים וחשבו הרואות בארבות אלו עינים א"ל קיסר לר' יהושע בן חנניה מ"ט לא אתית לבי אבידן א"ל מור תלג סחרוני גלדין כלבוהי לא נבחין טחנופי לא טוחנין בי רב אמרי אדלא אבידנא בחישנא^ה תניא רבי יוסי בר קיסמא אומר טבא תרי מתלת ווי לה לחדא דאולא ולא אתיא מאי היא א"ר חסדא ינקותא כי אתא רב דימו אמר ינקותא כלילא דוורדא סבורא כלילא^ו דחילפא תנא משמיה דרבי מאיר דוק בככי ותשכח בניגרי שנאמר^ז ונשבע לחם ונהיה טובים ורעה לא ראינו א"ל שמואל לרב יהודה^ח שינא שרי שקר ועייל לחמך עד ארבעין שנין מיכלא מעלי מבאן ואילך משתי מעלי א"ל ההוא גוואה לר' יהושע בן קרחה מהכא לקרחינא כמה הוא א"ל כמהכא לגווינא א"ל צדוקי ברחא קרחה בארבעה אמר ליה^ט עיקרא שליפא בתמינא חזייה דלא סיים מסאניה א"ל דעל סוס מלך דעל חמור בן חורין ודמגעלי בריגלוהי בר איניש דלא הא ולא הא דחפיד וקביר טב מיניה א"ל גווא גווא תלת אמרת לי תלת שמעת הדרת פנים זקן שמחת לב אשה^י נחלת ה' בנים ברוך המקום שמנעך מכולם א"ל קרחה מצויינא אמר ליה עיקרא שליפא תוכחה א"ל רבי לר' שמעון בן חלפתא מפני מה לא הקבלנו פנד ברגל

1 ביום שזעזע שמרי הבית והתעוהו אנשי החיל ויבטלו התחנות כי מעטו וחקשו דראות בראבות. קהלת יב 2 כי עשה נעשה את כל הדבר אשר יקא מפניו לקשר למלכת השמים והסוף לה נקסם כאשר עשיתו אגנתו ואבתני מלכתי ושרתי בגרי יהודה ובהצות רישל ושבוע לחם ונהיה טובים ורעה לא ראינו ירמיהו מר וי גדה צהלתו יבנים שקר פרי הבטן והתלים כגו 3 4 כשפול קול וטחנה וקול לבול דהפור וישחו כל בנות השיר: קהלת יב 5 כן שנמים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע אם יטעם עבדך את אשר אכל ואת אשר אשתה אם אשמע עוד בקול שרים ושרות וקחתי זיהה עבדך עד למשא אל ארתי עבדך: שמואל ב יט 6 כי ביששים חכמה וארץ ימים תבונה: איוב יב 7 מסיר שפתו ללאקמים וטעם זקנים יקד: איוב יב 8 עם מנבה קרא ותחתיתם בדרך ויגאין השקד ויחלל וחקב וחקר ויפיר אבותיו בי הולך האדם אל בית עולמו ויסקבו בישוק וספירם: קהלת יב 9 כי הוא אגור ויהי הוא יורה ויעמדה: תהלים לג 10 והסר פנים מלפך והעבר רעה מבשרך כי תילדות ותשרותיה חבל: קהלת יא 11 אך בשרו עליו יקאב ונפשיו עליו תאכל: איוב יד 12 וקחו עד גרן האקד אשר בעבר הירדן ויספרו שם מספר גזול וקבר מאד וישע לאביו אבל שבעת ימים: בראשת נ

א) ממי דלא וועא פ"י נ) פני עניו קמטוים עורן. ג) לעל ג) כרמל טו. עיפויין נה. מגיה טו: ר"ה כד: כמפוטו צ"ד: נג קדושיין לג: ניטק עמי: צ"ק ד: טו: לו: צ"צ קל: ע"ז טו: טכאדרין פ: כרמית ט: מה י. ח. ס. ה. ג. ד. ז. ו. ז' ו' א' ק' ע"י עיורין. ח) ז"ל קול שרים ושרות. ט) ומענית ה"ל: ו) נקנים ספ"ג ע"ש ונמפשא. פ) נהרנט ט: ע"י ויחד ומוה עיורן. טו) ע"י מ"ר יקולא פ' י"ח. ז) צ"מ כמ"ט. ח) כרמית יח: לעל י"ג: ט) כנפ"ל: טס המינים והסומים.

הגרות הב"ח

ג) נמי נעשה לבו מוסיס מוסיס ויגאל השקד:

לעני רש"י

ליפלאנק"ש (פלקנ"ש). כסלים (השחרים הפנימים של היד סמוך לכליה). אורטיא ש"י. סרפירם. צינפי"ל. הקיבה השלישית של מעלי גיהה. הנק"א. יד.

רבינו חננאל

א"ל קיסר לר' יהושע מ"ט לא אתית לבי אבידן. פ"י ב"ב אבידן, בית שמתקבצין ונתן החכמים ונרשין ונרשין ונרשין כדני כל אומה ולשון. השיבו ר' יהושע טור הלך. סחרוני גלדין, כלבוהי לא נבחין, טחנופי לא טוחנין, בכי רב אמרי (או לא אורדא פ"י בו) ויורדא אבדן בחשקאן. פ"י פ"י הדרה סהה שלג דומה האדם להר, כלומר בארבעה כיסות הסיבה, וסביבותיה שחן הלחיים נעשו גלדין והוא קרח נעקא גלד, והגרון והלשון אינן מרמיין קול, בכי שתי עינים אינן טוחנין המאכל. אדלא אבדן בחשקאן, כלומר הוקן שאינו מביט מה שבפניו ומיירא שמא יכא ראשו באבן או בכיוצא בה, וממש ביה נראה כאלו ממש בדבר שאבד לו והוא כמין ממשש שחוק מה שלא אבד. טבי תרי מתלת. פ"י יורר הוא טוב המהלך על בי רגליו מן הוקן שצריך משען כגון מקל או שבט להישען עליו והוא כמו רגל שלישי. חבל על דאולא ולא אתיא. פ"י הבחורת הולכת כשיוקין האדם ואינה חוזרת אליו. ינקותא כלילא דוורדי. הבחורת כיצד של וורד ריחו נודף, ושל זקנה כחר של חילף שירוח מאוס. דוק בככי ותשכח בגניתי. טוחן בככי בשניים, כלומר אכול כדי שיהיה לך חם הולך ברגליך. א"ל ההוא גווא, חתך הנהרה והא סרס. א"ל לר' יהושע בן קרחה מהכא לקרחינא כמה הוא א"ל כמהכא לגווינא א"ל צדוקי ברחא קרחה בארבעה (או) [עור] ככש גדול ב"י כספיים. השיבו ר' יהושע (דבריים ומכתיבין שגם אילו דברי הסיים הם שבקשו להודיעו כי השלוקן ביוקר יותר מן הקרח, ילמדנו רבינו), איקא שליפא בתמינא, פ"י עור חיש נתוק ביצים בשמנה כספיים, שמבקשין אותו לעשותו נודות של שמן. חזייה דלא מסיים מסאניה, פירוש ואהו יתך כ"י. א"ל קרחה מצוי, פ"י א"ל קרחה מריבה תחרה, כדכתיב הן לריב ומצה וגו'. השיבו ר' יהושע תיש נתוק תוכחה, אינם דברי ריב אלא דברי תוכחה. מפני מה לא הקבלנו פנד, למה לא באת אלינו להתראות פנים. מיפן ששפתותיהן של זקנים מטרפפות. פ"י מטרפפות, משרהכות והוא מטרפפות אינם מתאמצת להסחם הפה בחוקה. גבשושית, קליבוטת, פירוש (מן) [בין] הפקוקלות, ומפירש כאלו טרפות תרבא דאקליבוטתא. ותפר האבינה זו חמדה, כמו בטלה ממנו תאות אשה. פ"י טולגתא, כמו על שאין בה ממש. פ"י כן קטן של עפר.

נשמע: טחנופי. השינים: אדלא אבידנא בחישנא. אחר מה שלג אכז ממני אינו מפשפש. מרוב זקנה אני הולך שחוח ומנענע ונראה כמי שמצקש דינר הנאכז לו: סרפי טבא מסלם. טוויס צ' הרגלים של ימי

נשמע: טחנופי. השינים: אדלא אבידנא בחישנא. אחר מה שלג אכז ממני אינו מפשפש. מרוב זקנה אני הולך שחוח ומנענע ונראה כמי שמצקש דינר הנאכז לו: סרפי טבא מסלם. טוויס צ' הרגלים של ימי

נשמע: טחנופי. השינים: אדלא אבידנא בחישנא. אחר מה שלג אכז ממני אינו מפשפש. מרוב זקנה אני הולך שחוח ומנענע ונראה כמי שמצקש דינר הנאכז לו: סרפי טבא מסלם. טוויס צ' הרגלים של ימי

נשמע: טחנופי. השינים: אדלא אבידנא בחישנא. אחר מה שלג אכז ממני אינו מפשפש. מרוב זקנה אני הולך שחוח ומנענע ונראה כמי שמצקש דינר הנאכז לו: סרפי טבא מסלם. טוויס צ' הרגלים של ימי

נשמע: טחנופי. השינים: אדלא אבידנא בחישנא. אחר מה שלג אכז ממני אינו מפשפש. מרוב זקנה אני הולך שחוח ומנענע ונראה כמי שמצקש דינר הנאכז לו: סרפי טבא מסלם. טוויס צ' הרגלים של ימי

נשמע: טחנופי. השינים: אדלא אבידנא בחישנא. אחר מה שלג אכז ממני אינו מפשפש. מרוב זקנה אני הולך שחוח ומנענע ונראה כמי שמצקש דינר הנאכז לו: סרפי טבא מסלם. טוויס צ' הרגלים של ימי

כדרך שהקבילו אבותי לאבותיך א"ל סלעים נעשו גבוהים קרובים נעשו רחוקים משתים נעשו שלש משים שלום בבית בטל: יוסגרו דלתים בשוק וגו' אלו נקביו של אדם בשפל קול הטחנה בשביל קורקבן שאינו טוחן ויקום לקול הצפור שאפילו צפור מנערתו משנתו וישחו כל בנות השיר שאפילו^א (קול שירים ושירות) דומות עליו כשוחה ואף ברזולי הגלעדי אמר לדוד^ב בן שמנים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע מכאן שדעותן של זקנים משתנות אם יטעם עבדך את אשר אוכל ואת אשר אשתה מכאן ששפתותיהן של זקנים מתרפמות אם אשמע עוד בקול שרים ושרות מכאן שאונייהם של זקנים מתכבדות אמר רב ברזולי הגלעדי שקרא הוה דההיא אמתא דהויא בי רבי בת תשעין ותרתיין שנין והוה טעמא קורדא רבא אמר ברזולי הגלעדי שמופן בזמה הוה^ג וכול השמופן בומה^ד זקנה קופצת עליו תניא רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר "תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם שנאמר^ה ביישישים חכמה ואורך ימים תבונה ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן שנאמר^ו מסיר שפה לנאמנים ומעם זקנים יקח^ז גם מגבוה ייראו שאפילו גבשושית קמנה דומה עליו כהרי הרים ותחתתים בדרך בשעה שמהלך בדרך נעשו^ח (לו^ט) תוהים ויגאין^י השקד זו קליבוטת ויסתבל החגב אלו עגבות ותפר האבינה זו חמדה רב כהנא הוה פסיק סידרא קמיה דרב כי מטא להאי קרא נגיד ואתנח אמר ש"מ בטל ליה חמדיה דרב אמר רב כהנא מאי דכתיב^י כי הוא אמר ויהי זו אשה הוא צוה ויעמוד אלו בנים תנא אשה חמת מלא צואה ופיה מלא דם והכל רצין אחריה^{יא} כי הולך האדם אל בית עולמו א"ר יצחק^{יב} מלמד שכל צדיק וצדיק נותנין לו מדור לפי כבודו משל למלך שנכנס הוא ועבדיו לעיר כשהן נכנסין כולן בשער אחד נכנסין כשהן לנין כל אחד ואחד נותנין לו מדור לפי כבודו ואמר רבי יצחק מאי דכתיב^{יג} כי הילדות והשחרות הכל דברים שאדם עושה בילדותו משחיריים פניו לעת זקנתו ואמר רבי יצחק קשה רימה למת כמחט בבשר החי שנאמר^{יד} ויעש לאביו אבל שבעת ימים אמר רב יהודה דמת שאין לו מנחמין הולכין^י בני אדם וישבין במקומו ההוא דשכיב בשבבותיה דרב יהודה לא היו לו מנחמין כל

כדרך שהקבילו אבותי לאבותיך א"ל סלעים נעשו גבוהים קרובים נעשו רחוקים משתים נעשו שלש משים שלום בבית בטל: יוסגרו דלתים בשוק וגו' אלו נקביו של אדם בשפל קול הטחנה בשביל קורקבן שאינו טוחן ויקום לקול הצפור שאפילו צפור מנערתו משנתו וישחו כל בנות השיר שאפילו^א (קול שירים ושירות) דומות עליו כשוחה ואף ברזולי הגלעדי אמר לדוד^ב בן שמנים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע מכאן שדעותן של זקנים משתנות אם יטעם עבדך את אשר אוכל ואת אשר אשתה מכאן ששפתותיהן של זקנים מתרפמות אם אשמע עוד בקול שרים ושרות מכאן שאונייהם של זקנים מתכבדות אמר רב ברזולי הגלעדי שקרא הוה דההיא אמתא דהויא בי רבי בת תשעין ותרתיין שנין והוה טעמא קורדא רבא אמר ברזולי הגלעדי שמופן בזמה הוה^ג וכול השמופן בומה^ד זקנה קופצת עליו תניא רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר "תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם שנאמר^ה ביישישים חכמה ואורך ימים תבונה ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן שנאמר^ו מסיר שפה לנאמנים ומעם זקנים יקח^ז גם מגבוה ייראו שאפילו גבשושית קמנה דומה עליו כהרי הרים ותחתתים בדרך בשעה שמהלך בדרך נעשו^ח (לו^ט) תוהים ויגאין^י השקד זו קליבוטת ויסתבל החגב אלו עגבות ותפר האבינה זו חמדה רב כהנא הוה פסיק סידרא קמיה דרב כי מטא להאי קרא נגיד ואתנח אמר ש"מ בטל ליה חמדיה דרב אמר רב כהנא מאי דכתיב^י כי הוא אמר ויהי זו אשה הוא צוה ויעמוד אלו בנים תנא אשה חמת מלא צואה ופיה מלא דם והכל רצין אחריה^{יא} כי הולך האדם אל בית עולמו א"ר יצחק^{יב} מלמד שכל צדיק וצדיק נותנין לו מדור לפי כבודו משל למלך שנכנס הוא ועבדיו לעיר כשהן נכנסין כולן בשער אחד נכנסין כשהן לנין כל אחד ואחד נותנין לו מדור לפי כבודו ואמר רבי יצחק מאי דכתיב^{יג} כי הילדות והשחרות הכל דברים שאדם עושה בילדותו משחיריים פניו לעת זקנתו ואמר רבי יצחק קשה רימה למת כמחט בבשר החי שנאמר^{יד} ויעש לאביו אבל שבעת ימים אמר רב יהודה דמת שאין לו מנחמין הולכין^י בני אדם וישבין במקומו ההוא דשכיב בשבבותיה דרב יהודה לא היו לו מנחמין כל

כדרך שהקבילו אבותי לאבותיך א"ל סלעים נעשו גבוהים קרובים נעשו רחוקים משתים נעשו שלש משים שלום בבית בטל: יוסגרו דלתים בשוק וגו' אלו נקביו של אדם בשפל קול הטחנה בשביל קורקבן שאינו טוחן ויקום לקול הצפור שאפילו צפור מנערתו משנתו וישחו כל בנות השיר שאפילו^א (קול שירים ושירות) דומות עליו כשוחה ואף ברזולי הגלעדי אמר לדוד^ב בן שמנים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע מכאן שדעותן של זקנים משתנות אם יטעם עבדך את אשר אוכל ואת אשר אשתה מכאן ששפתותיהן של זקנים מתרפמות אם אשמע עוד בקול שרים ושרות מכאן שאונייהם של זקנים מתכבדות אמר רב ברזולי הגלעדי שקרא הוה דההיא אמתא דהויא בי רבי בת תשעין ותרתיין שנין והוה טעמא קורדא רבא אמר ברזולי הגלעדי שמופן בזמה הוה^ג וכול השמופן בומה^ד זקנה קופצת עליו תניא רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר "תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם שנאמר^ה ביישישים חכמה ואורך ימים תבונה ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן שנאמר^ו מסיר שפה לנאמנים ומעם זקנים יקח^ז גם מגבוה ייראו שאפילו גבשושית קמנה דומה עליו כהרי הרים ותחתתים בדרך בשעה שמהלך בדרך נעשו^ח (לו^ט) תוהים ויגאין^י השקד זו קליבוטת ויסתבל החגב אלו עגבות ותפר האבינה זו חמדה רב כהנא הוה פסיק סידרא קמיה דרב כי מטא להאי קרא נגיד ואתנח אמר ש"מ בטל ליה חמדיה דרב אמר רב כהנא מאי דכתיב^י כי הוא אמר ויהי זו אשה הוא צוה ויעמוד אלו בנים תנא אשה חמת מלא צואה ופיה מלא דם והכל רצין אחריה^{יא} כי הולך האדם אל בית עולמו א"ר יצחק^{יב} מלמד שכל צדיק וצדיק נותנין לו מדור לפי כבודו משל למלך שנכנס הוא ועבדיו לעיר כשהן נכנסין כולן בשער אחד נכנסין כשהן לנין כל אחד ואחד נותנין לו מדור לפי כבודו ואמר רבי יצחק מאי דכתיב^{יג} כי הילדות והשחרות הכל דברים שאדם עושה בילדותו משחיריים פניו לעת זקנתו ואמר רבי יצחק קשה רימה למת כמחט בבשר החי שנאמר^{יד} ויעש לאביו אבל שבעת ימים אמר רב יהודה דמת שאין לו מנחמין הולכין^י בני אדם וישבין במקומו ההוא דשכיב בשבבותיה דרב יהודה לא היו לו מנחמין כל

כדרך שהקבילו אבותי לאבותיך א"ל סלעים נעשו גבוהים קרובים נעשו רחוקים משתים נעשו שלש משים שלום בבית בטל: יוסגרו דלתים בשוק וגו' אלו נקביו של אדם בשפל קול הטחנה בשביל קורקבן שאינו טוחן ויקום לקול הצפור שאפילו צפור מנערתו משנתו וישחו כל בנות השיר שאפילו^א (קול שירים ושירות) דומות עליו כשוחה ואף ברזולי הגלעדי אמר לדוד^ב בן שמנים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע מכאן שדעותן של זקנים משתנות אם יטעם עבדך את אשר אוכל ואת אשר אשתה מכאן ששפתותיהן של זקנים מתרפמות אם אשמע עוד בקול שרים ושרות מכאן שאונייהם של זקנים מתכבדות אמר רב ברזולי הגלעדי שקרא הוה דההיא אמתא דהויא בי רבי בת תשעין ותרתיין שנין והוה טעמא קורדא רבא אמר ברזולי הגלעדי שמופן בזמה הוה^ג וכול השמופן בומה^ד זקנה קופצת עליו תניא רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר "תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם שנאמר^ה ביישישים חכמה ואורך ימים תבונה ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן שנאמר^ו מסיר שפה לנאמנים ומעם זקנים יקח^ז גם מגבוה ייראו שאפילו גבשושית קמנה דומה עליו כהרי הרים ותחתתים בדרך בשעה שמהלך בדרך נעשו^ח (לו^ט) תוהים ויגאין^י השקד זו קליבוטת ויסתבל החגב אלו עגבות ותפר האבינה זו חמדה רב כהנא הוה פסיק סידרא קמיה דרב כי מטא להאי קרא נגיד ואתנח אמר ש"מ בטל ליה חמדיה דרב אמר רב כהנא מאי דכתיב^י כי הוא אמר ויהי זו אשה הוא צוה ויעמוד אלו בנים תנא אשה חמת מלא צואה ופיה מלא דם והכל רצין אחריה^{יא} כי הולך האדם אל בית עולמו א"ר יצחק^{יב} מלמד שכל צדיק וצדיק נותנין לו מדור לפי כבודו משל למלך שנכנס הוא ועבדיו לעיר כשהן נכנסין כולן בשער אחד נכנסין כשהן לנין כל אחד ואחד נותנין לו מדור לפי כבודו ואמר רבי יצחק מאי דכתיב^{יג} כי הילדות והשחרות הכל דברים שאדם עושה בילדותו משחיריים פניו לעת זקנתו ואמר רבי יצחק קשה רימה למת כמחט בבשר החי שנאמר^{יד} ויעש לאביו אבל שבעת ימים אמר רב יהודה דמת שאין לו מנחמין הולכין^י בני אדם וישבין במקומו ההוא דשכיב בשבבותיה דרב יהודה לא היו לו מנחמין כל

כדרך שהקבילו אבותי לאבותיך א"ל סלעים נעשו גבוהים קרובים נעשו רחוקים משתים נעשו שלש משים שלום בבית בטל: יוסגרו דלתים בשוק וגו' אלו נקביו של אדם בשפל קול הטחנה בשביל קורקבן שאינו טוחן ויקום לקול הצפור שאפילו צפור מנערתו משנתו וישחו כל בנות השיר שאפילו^א (קול שירים ושירות) דומות עליו כשוחה ואף ברזולי הגלעדי אמר לדוד^ב בן שמנים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע מכאן שדעותן של זקנים משתנות אם יטעם עבדך את אשר אוכל ואת אשר אשתה מכאן ששפתותיהן של זקנים מתרפמות אם אשמע עוד בקול שרים ושרות מכאן שאונייהם של זקנים מתכבדות אמר רב ברזולי הגלעדי שקרא הוה דההיא אמתא דהויא בי רבי בת תשעין ותרתיין שנין והוה טעמא קורדא רבא אמר ברזולי הגלעדי שמופן בזמה הוה^ג וכול השמופן בומה^ד זקנה קופצת עליו תניא רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר "תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם שנאמר^ה ביישישים חכמה ואורך ימים תבונה ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן שנאמר^ו מסיר שפה לנאמנים ומעם זקנים יקח^ז גם מגבוה ייראו שאפילו גבשושית קמנה דומה עליו כהרי הרים ותחתתים בדרך בשעה שמהלך בדרך נעשו^ח (לו^ט) תוהים ויגאין^י השקד זו קליבוטת ויסתבל החגב אלו עגבות ותפר האבינה זו חמדה רב כהנא הוה פסיק סידרא קמיה דרב כי מטא להאי קרא נגיד ואתנח אמר ש"מ בטל ליה חמדיה דרב אמר רב כהנא מאי דכתיב^י כי הוא אמר ויהי זו אשה הוא צוה ויעמוד אלו בנים תנא אשה חמת מלא צואה ופיה מלא דם והכל רצין אחריה^{יא} כי הולך האדם אל בית עולמו א"ר יצחק^{יב} מלמד שכל צדיק וצדיק נותנין לו מדור לפי כבודו משל למלך שנכנס הוא ועבדיו לעיר כשהן נכנסין כולן בשער אחד נכנסין כשהן לנין כל אחד ואחד נותנין לו מדור לפי כבודו ואמר רבי יצחק מאי דכתיב^{יג} כי הילדות והשחרות הכל דברים שאדם עושה בילדותו משחיריים פניו לעת זקנתו ואמר רבי יצחק קשה רימה למת כמחט בבשר החי שנאמר^{יד} ויעש לאביו אבל שבעת ימים אמר רב יהודה דמת שאין לו מנחמין הולכין^י בני אדם וישבין במקומו ההוא דשכיב בשבבותיה דרב יהודה לא היו לו מנחמין כל

כדרך שהקבילו אבותי לאבותיך א"ל סלעים נעשו גבוהים קרובים נעשו רחוקים משתים נעשו שלש משים שלום בבית בטל: יוסגרו דלתים בשוק וגו' אלו נקביו של אדם בשפל קול הטחנה בשביל קורקבן שאינו טוחן ויקום לקול הצפור שאפילו צפור מנערתו משנתו וישחו כל בנות השיר שאפילו^א (קול שירים ושירות) דומות עליו כשוחה ואף ברזולי הגלעדי אמר לדוד^ב בן שמנים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע מכאן שדעותן של זקנים משתנות אם יטעם עבדך את אשר אוכל ואת אשר אשתה מכאן ששפתותיהן של זקנים מתרפמות אם אשמע עוד בקול שרים ושרות מכאן שאונייהם של זקנים מתכבדות אמר רב ברזולי הגלעדי שקרא הוה דההיא אמתא דהויא בי רבי בת תשעין ותרתיין שנין והוה טעמא קורדא רבא אמר ברזולי הגלעדי שמופן בזמה הוה^ג וכול השמופן בומה^ד זקנה קופצת עליו תניא רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר "תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם שנאמר^ה ביישישים חכמה ואורך ימים תבונה ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן שנאמר^ו מסיר שפה לנאמנים ומעם זקנים יקח^ז גם מגבוה ייראו שאפילו גבשושית קמנה דומה עליו כהרי הרים ותחתתים בדרך בשעה שמהלך בדרך נעשו^ח (לו^ט) תוהים ויגאין^י השקד זו קליבוטת ויסתבל החגב אלו עגבות ותפר האבינה זו חמדה רב כהנא הוה פסיק סידרא קמיה דרב כי מטא להאי קרא נגיד ואתנח אמר ש"מ בטל ליה חמדיה דרב אמר רב כהנא מאי דכתיב^י כי הוא אמר ויהי זו אשה הוא צוה ויעמוד אלו בנים תנא אשה חמת מלא צואה ופיה מלא דם והכל רצין אחריה^{יא} כי הולך האדם אל בית עולמו א"ר יצחק^{יב} מלמד שכל צדיק וצדיק נותנין לו מדור לפי כבודו משל למלך שנכנס הוא ועבדיו לעיר כשהן נכנסין כולן בשער אחד נכנסין כשהן לנין כל אחד ואחד נותנין לו מדור לפי כבודו ואמר רבי יצחק מאי דכתיב^{יג} כי הילדות והשחרות הכל דברים שאדם עושה בילדותו משחיריים פניו לעת זקנתו ואמר רבי יצחק קשה רימה למת כמחט בבשר החי שנאמר^{יד} ויעש לאביו אבל שבעת ימים אמר רב יהודה דמת שאין לו מנחמין הולכין^י בני אדם וישבין במקומו ההוא דשכיב בשבבותיה דרב יהודה לא היו לו מנחמין כל

כדרך שהקבילו אבותי לאבותיך א"ל סלעים נעשו גבוהים קרובים נעשו רחוקים משתים נעשו שלש משים שלום בבית בטל: יוסגרו דלתים בשוק וגו' אלו נקביו של אדם בשפל קול הטחנה בשביל קורקבן שאינו טוחן ויקום לקול הצפור שאפילו צפור מנערתו משנתו וישחו כל בנות השיר שאפילו^א (קול שירים ושירות) דומות עליו כשוחה ואף ברזולי הגלעדי אמר לדוד^ב בן שמנים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע מכאן שדעותן של זקנים משתנות אם יטעם עבדך את אשר אוכל ואת אשר אשתה מכאן ששפתותיהן של זקנים מתרפמות אם אשמע עוד בקול שרים ושרות מכאן שאונייהם של זקנים מתכבדות אמר רב ברזולי הגלעדי שקרא הוה דההיא אמתא דהויא בי רבי בת תשעין ותרתיין שנין והוה טעמא קורדא רבא אמר ברזולי הגלעדי שמופן בזמה הוה^ג וכול השמופן בומה^ד זקנה קופצת עליו תניא רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר "תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם שנאמר^ה ביישישים חכמה ואורך ימים תבונה ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן שנאמר^ו מסיר שפה לנאמנים ומעם זקנים יקח^ז גם מגבוה ייראו שאפילו גבשושית קמנה דומה עליו כהרי הרים ותחתתים בדרך בשעה שמהלך בדרך נעשו^ח (לו^ט) תוהים ויגאין^י השקד זו קליבוטת ויסתבל החגב אלו עגבות ותפר האבינה זו חמדה רב כהנא הוה פסיק סידרא קמיה דרב כי מטא להאי קרא נגיד ואתנח אמר ש"מ בטל ליה חמדיה דרב אמר רב כהנא מאי דכתיב^י כי הוא אמר ויהי זו אשה הוא צוה ויעמוד אלו בנים תנא אשה חמת מלא צואה ופיה מלא דם והכל רצין אחריה^{יא} כי הולך האדם אל בית עולמו א"ר יצחק^{יב} מלמד שכל צדיק וצדיק נותנין לו מדור לפי כבודו משל למלך שנכנס הוא ועבדיו לעיר כשהן נכנסין כולן בשער אחד נכנסין כשהן לנין כל אחד ואחד נותנין לו מדור לפי כבודו ואמר רבי יצחק מאי דכתיב^{יג} כי הילדות והשחרות הכל דברים שאדם עושה בילדותו משחיריים פניו לעת זקנתו ואמר רבי יצחק קשה רימה למת כמחט בבשר החי שנאמר^{יד} ויעש לאביו אבל שבעת ימים אמר רב יהודה דמת שאין לו מנחמין הולכין^י בני אדם וישבין במקומו ההוא דשכיב בשבבותיה דרב יהודה לא היו לו מנחמין כל

כדרך שהקבילו אבותי לאבותיך א"ל סלעים נעשו גבוהים קרובים נעשו רחוקים משתים נעשו שלש משים שלום בבית בטל: יוסגרו דלתים בשוק וגו' אלו נקביו של אדם בשפל קול הטחנה בשביל קורקבן שאינו טוחן ויקום לקול הצפור שאפילו צפור מנערתו משנתו וישחו כל בנות השיר שאפילו^א (קול שירים ושירות) דומות עליו כשוחה ואף ברזולי הגלעדי אמר לדוד^ב בן שמנים שנה אנכי היום האדע בין טוב לרע מכאן שדעותן של זקנים משתנות אם יטעם עבדך את אשר אוכל ואת אשר אשתה מכאן ששפתותיהן של זקנים מתרפמות אם אשמע עוד בקול שרים ושרות מכאן שאונייהם של זקנים מתכבדות אמר רב ברזולי הגלעדי שקרא הוה דההיא אמתא דהויא בי רבי בת תשעין ותרתיין שנין והוה טעמא קורדא רבא אמר ברזולי הגלעדי שמופן בזמה הוה^ג וכול השמופן בומה^ד זקנה קופצת עליו תניא רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר "תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם שנאמר^ה ביישישים חכמה ואורך ימים תבונה ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן שנאמר^ו מסיר שפה לנאמנים ומעם זקנים יקח^ז גם מגבוה ייראו שאפילו גבשושית קמנה דומה עליו כהרי הרים ותחתתים בדרך בשעה שמהלך בדרך נעשו^ח (לו^ט) תוהים ויגאין^י השקד זו קליבוטת ויסתבל החגב אלו עגבות ותפר האבינה זו חמדה רב כהנא הוה פסיק סידרא קמיה דרב כי מטא להאי קרא נגיד ואתנח אמר ש"מ בטל ליה חמדיה דרב אמר רב כה